

Influenza vs. koronavírus

orvosok, ápolók, mentősök egybehangzóan állítják, hogy a harmadik hullám rájuk rúgta az ajtót. Azokat az osztályokat, amelyek a második hullám lecsengésekor, januárban lépcsőzetesen felszabadultak, most újra vissza kellett adni a Covid-ellátás számára. Országosan 4500 ágyat kell fertőzött betegek számára fenntartani. Ez csakúgy, mint korábban, az alapellátás működését veszélyezteti, vagyis azoknak a betegeknek a gyógyítását, akik nem Coviddal kerülnek kórházba.

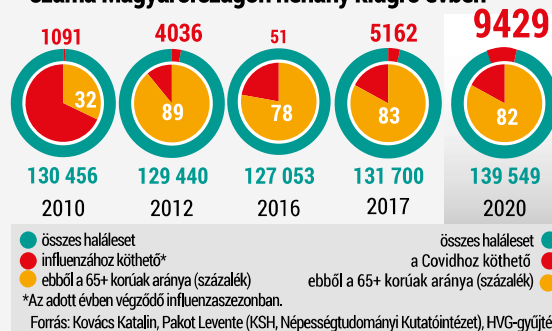
Az egyik észak-magyarországi súlyponti kórház orvosa is arról számol be, hogy újra telítődnek a korábban kiürített részlegek. „Gyerekosztály, infektológia, belgyógyászati osztályok, ezek most mind elveszítették a terméiket, amiket renováltak és fertőtlenítettek a második hullám végén” – mondja. Náluk jelenleg rosszabb a helyzet, mint az őszi hullám csúcán. „Az elmúlt két hétben megduplázódott a Covid-fekvőbetegeink száma. Az pedig még ennél is aggasztóbb, hogy legalább a 20 százalékuk gépen van, és onnan nem nagyon jönnek már vissza” – teszi hozzá. Merkelyék adatai szerint a gépi lélegeztetésig jutó esetek 80 százalékban halállal végződnek.

Egy megválaszolhatatlan kérdés is foglalkoztatja a szakembereket: a harmadik hullámot a távolságtartási szabályok lazább kezelése váltotta ki, vagy a vírus egy mutációja? Nagy-Britanniában még karácsony előtt egy fertőzőbb víruságat sikerült azonosítani, és a jelek szerint egy hasonló érte el Csehországot is. Ahhoz nem áll rendelkezésre elegendő adat, hogy a szakemberek biztonsággal megmondhassák, egy önálló cseh mutációról lehet-e beszélni, de a tízmilliós országban már húszszerhez közelít a halottak száma. A Der Spiegelnek nyilatkozó Jaroslav Flegr járványkutató szerint a náluk terjedő mutáns veszélyesebb a fiatalokra és a gyerekekre, mint a Kínából kiszabadult eredeti vírustörzs. Hasonló kutatásról magyar kollégáit nem engedi beszámolni a kormány, egy vidéki orvos tapasztalatai azonban aggasztóak. Azt mondja: „Az immunrendszer túl heves válaszképzése nyomán kialakuló citokinviharos tüdőgyulladás tüneteit már 40 év alatti betegek

Ha a járvány első hulláma idején még lehetett is afféléket hallani, hogy a koronavírus olyan, mint az influenza, ma már tudjuk: ez csak annyiban igaz, hogy mindkettő elsősorban az idősek körében szedi az áldozatait. Az összehasonlítást ugyanakkor megnehezíti, hogy hivatalos magyar adatok legfeljebb az „influenzaszerű” megbetegedésekről vannak. A KSH vonatkozó tábláiban ilyen halálok külön nem szerepel, az beolvad a fertőző betegségek vagy a légúti, esetleg szív- és érrendszeri bajok okozta halálozás rubrikáiba. Ráadásul az sem egyértelmű, hogy az orvos mit tüntet fel első, második és harmadik helyen az exitus okának, hiszen kötelező útmutatás híján nem hibás döntés, ha a felsorolásban például a krónikus szívpanaszok vagy a fertőzés során kialakult tüdőgyulladás megelőzi az influenzát. Kovács Katalin és Pakot Levente, a KSH Népeségtudományi Intézetének kutatói ezért a FluMoMo (európai influenzahalálozási monitorozás) statisztikai programcsomagját használva végeztek számításokat, amelyek eredményeit az Influenzához kapcsolódó halálozás 2009/2010 és 2016/2017 között Magyarországon címmel publikálták az Orvosi Hetilapban.

„Gond a nemzetközi összevetés is, mivel országunként eltérnek a számbavételi módszerek” – válasz Kovács a HVG-nek egy másik problémát. Az viszont így is megállapítható, hogy Magyarország az influenza miatti halálozást illetően – is – meglehetősen rossz szul áll a nemzetközi összehasonlításban. Ugyanebben az összevetésben az is világosan látszik, hogy a 65 év felettiek közül csak kevesen kérnek/kapnak influenza elleni védőoltást. 2003-ban még e korosztály közel 40 százaléka tartott erre igényt, a Covid előtti évekre ez az arány a felére csökkent. (A WHO ajánlása legalább 70 százalékos átoltottság.) A hazai influenzahalálozásban egyébként a kiugróan rossz 2014/2015-ös szezon 6416 életet követelt, miközben a koronavírus-járvány már eddig több mint 14 ezer áldozatot szedett.

■ Az influenzához és a Covidhoz köthető halálozások száma Magyarországon néhány kiugró évben

is egyre nagyobb számban produkálják, két ilyen fiatal betegünk is gépen van.”

Nem könnyíti az egészségügyi dolgozók helyzetét az sem, hogy a lakosság átoltásában is kiemelt szerepet kaptak. A kórházak veze-

tői nem tudják, melyik ujjukba harapjanak. „Azokat az eddig szabadon mozgó kollégákat, akik be tudtak ugrani az oltási folyamatba, most elvonja tőlünk a Covid-ellátás. Nem értem, ezt miért ránk hártották, ez egy népegészségügyi alapfeladat. Az ÁNTSZ-nek is vannak orvosai” – mondja egy oltópont-vezetővé kinevezett orvos. Hozzáteszi, nem tudja elképzelni, hogy ha már most kevés az ember, mi lesz, amikor naponta tízezreket kell beoltani. „Főleg, hogy márciustól már munkaidőben mi sem tudunk elmenni kisebb rendelőintézetekbe oltani, mert tiltja az új szerződés” – utal az egészségügyi vészhelyzetet tovább bonyolító jogállási reformra az orvos. A hónap végéig kell döntenünk, vállalják-e a magasabb bérért a szigorúbb alkalmazási feltételeket, köztük a hálapénz büntetését és a másodállások ellehetetlenítését. Sokan attól tartanak, hogy a felmondásukat ígérő kollégák miatt még több munka zuhan a nyakukba.

„Nagyon feszegetjük a saját szervezetünk határait. Fizikailag és pszichésen is rettenetesen elfáradtunk. Van, hogy ketten vagyunk 20–23 betegre. Többen már az idegösszeomlás szélére kerültünk” – mondja egy vidéki kórház ápolója. Azt meséli, hogy az adminisztráció, a gyógyszerelés, az új betegek érkezése, a betegek mosdatása, tisztítása, etetése ekkora beteglétszám és ilyen kevés ápoló mellett már óriási megterhelés, még akkor is, ha próbálják egymásban tartani a lelket.

Orbán Viktor közben újabb nemzeti konzultációt indított. Az idő őt is szorítja: a kormányfőnek a hét végéig döntenie kellene, enyhít-e a járványügyi korlátozásokon. Orbán azt vallja, az általa sikeresnek tartott válságkezelés kulcsa az volt, hogy november 11. óta nem változtatott az előírásokon, vagyis nem követte a környező országok „húzd meg, ereszd meg” politikáját. Egy szabályrendszer van, míg az oltások lehetővé nem teszik az enyhítést – ez lenne a magyar kormány elvi álláspontja, csak hogy ez egyre jobban kikezdi a bejártság minden pszichés szövödményét magukon viselő emberek tűrőképességét. ■

BIHARI ÁDÁM, GERGELY MÁRTON